

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.06.1979, sp. zn. 5 To 14/79, ECLI:CZ:NS:1979:5.TO.14.1979.1

Číslo: 50/1979

Právní věta: II. Skutečnost, že byla pravomocně povolena obnova dřívějšího trestního stíhání a zrušeno rozhodnutí, kterým bylo toto dřívější trestní stíhání ukončeno, není novou skutečností orgánu trestního stíhání dříve neznámou ve smyslu § 278 odst. 2, 3 tr. ř., která by mohla odůvodnit obnovu pozdějšího trestního stíhání pro týž skutek, které bylo jako nepřípustné zastaveno podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Na nepřípustnosti tohoto pozdějšího stíhání pro týž skutek se nic nemění tím, že se po odpadnutí překážky rei iudicatae v dřívějším řízení toto dřívější řízení opět vede.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.06.1979

Spisová značka: 5 To 14/79

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Obnova řízení, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. f

§ 278 odst. 2

§ 278 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50/1979 sb. rozh.

II. Skutečnost, že byla pravomocně povolena obnova dřívějšího trestního stíhání a zrušeno rozhodnutí, kterým bylo toto dřívější trestní stíhání ukončeno, není novou skutečností orgánu trestního stíhání dříve neznámou ve smyslu § 278 odst. 2, 3 tr. ř., která by mohla odůvodnit obnovu pozdějšího trestního stíhání pro týž skutek, které bylo jako nepřípustné zastaveno podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Na nepřípustnosti tohoto pozdějšího stíhání pro týž skutek se nic nemění tím, že se po odpadnutí překážky rei iudicatae v dřívějším řízení toto dřívější řízení opět vede.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 22. 6. 1979 sp. zn. [5 To 14/79](#).)

K stížnosti obviněného J. K. Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. dubna 1979 sp. zn. 1 Nt 2/78 a zamítl návrh krajského prokurátora na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.

listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76.

Z odůvodnění:

Krajský prokurátor v Hradci Králové podal obžalobu z 27. 10. 1976 zn. Kv 7/76 na obviněného J. K. pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák., kterého se podle obžaloby dopustil tím, že jako účetní zotavovny ROH Rudá hvězda na Benecku, okr. Semily, v době od 28. května 1970 do 7. srpna 1974 rozkrádal peníze z tržby provozovny určené k odeslání SBČS, peněžní částky vybrané za zaměstnaneckou stravu a ubytování, z peněz, které získal dalším krácením tržeb, nakupoval věci pro sebe a tak zkrátil tržby ke škodě Správy zotavoven ROH Špindlerův Mlýn ve výši nejméně 108 318,10 Kčs a peníze nebo věci za ně koupené si ponechal.

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl usnesením z 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76 po předběžném projednání obžaloby tak, že shora uvedené trestní stíhání pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák. proti obviněnému J. K. pro překážku rei iudicatae (věci rozsouzené) z důvodu nepřipustnosti trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. zastavil, když zjistil, že obviněný již byl pro část téhož pokračujícího trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. spáchaného dílčím útokem 25. května 1974 rozsudkem okresního soudu v Trutnově z 19. prosince 1974 sp. zn. 3 T 973/74 ve spojení s rozsudkem krajského soudu v Hradci Králové pravomocně odsouzen.

K návrhu krajského prokurátora rozhodl krajský soud v Hradci Králové svým usnesením ze dne 14. června 1977 sp. zn. 1 Nt 1/77 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR z 25. července 1977 sp. zn. 5 To 21/77 tak, že podle § 284 odst. 1 tr. ř. s přihlédnutím k § 281 odst. 3 tr. ř. povolil obnovu řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem okresního soudu v Trutnově z 19. prosince 1974 sp. zn. 3 T 943/74 v části týkající se výroku o vině trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. a podle § 284 odst. 2 poslední věty tr. ř. ohledně tohoto trestného činu vrátil věc prokurátorovi k došetření, přičemž podle § 288 odst. 3 tr. ř. stanovil přiměřený trest za zbývající trestné činy.

Napadeným usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. dubna 1979 sp. zn. 1 Nt 2/78 k návrhu krajského prokurátora byla podle § 278 odst. 2 tr. ř. povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76, jímž došlo k zastavení trestního stíhání vedeného proti obviněnému J. K., s odůvodněním, že jsou tu dány podmínky pro pokračování v trestném stíhání tohoto obviněného. Zároveň podle § 284 odst. 1 a 2 tr. ř. zrušil tento soud usnesení krajského soudu z 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76, jímž bylo podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. pro nepřipustnost zastaveno trestní stíhání J. K. pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák., kterého se měl dopustit způsobem, jak je to vpředu uvedeno, a věc vrátil prokurátorovi k došetření.

Proti tomuto usnesení podal J. K. v zákonné lhůtě stížnost. Uvádí v ní, že ji podává pouze proti té části napadeného rozhodnutí, kterou se věc vrací k došetření. Má za to, že k vyšetření případu byla orgánům trestního řízení poskytnuta dostatečná doba k zakončení věci, aby již mohl být postaven před soud.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného usnesení i správnost řízení předcházejícího napadenému usnesení a dospěl k těmto závěrům:

Krajský prokurátor odůvodnil návrh na povolení obnovy řízení pravomocně zastaveného usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76 pro nepřipustnost podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. (pro překážku rei iudicatae), stejně jako krajský soud povolení obnovy tohoto pozdějšího řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem okresního soudu v

Trutnově z 19. prosince 1974 sp. zn. 3 T 943/74 v části týkající se výroku o vině trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák., vyvstala nová skutečnost dříve soudu neznámá, na základě které odpadl důvod k zastavení trestního stíhání pro jeho nepřipustnost ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř., a je proto na místě pokračovat v trestním stíhání obviněného J. K. pro pokračující trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák., vedeném původně jednak u okresního soudu v Trutnově, jednak před krajským soudem v Hradci Králové.

Tyto právní úvahy krajského prokurátora uvedené v návrhu na povolení obnovy řízení zastaveného podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. a převzaté i krajským soudem v Hradci Králové v napadeném usnesení, jímž obnovu tohoto řízení povolil, mají základ v nesprávném výkladu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. o nepřipustnosti trestního stíhání a v nesprávném výkladu ustanovení § 278 odst. 2 tr. ř. o podmínkách obnovy řízení skončeného pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání.

Podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. je nepřipustné trestní stíhání proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo soudem nebo prokurátorem pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno.

V uvedeném ustanovení je vyjádřena zásada ne bis in idem, že nikdo nesmí být stíhán opětovně pro týž skutek po právní moci rozsudku nebo po pravomocně zastaveném řízení. Podle tohoto pravidla je možno tutéž osobu stíhat opět pro týž skutek, popřípadě v řízení o něm pokračovat nebo je znovu začít, jen jestliže původní rozhodnutí (rozsudek nebo usnesení o zastavení trestního stíhání) bylo v předepsaném řízení zrušeno (tj. zpravidla buď na základě stížnosti pro porušení zákona podle § 266 tr. ř., nebo cestou obnovy řízení podle § 277 tr. ř.). Z toho plyne, že podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. je trestní stíhání nepřipustné, jde-li o obviněného, proti němuž dřívější trestní stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem nebo bylo soudem nebo prokurátorem pravomocně zastaveno, pokud původní rozhodnutí nebylo zrušeno.

V dané věci bylo o skutcích, které zakládaly znaky pokračujícího trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, pravomocně rozhodnuto rozsudkem okresního soudu v Trutnově ze dne 19. prosince 1974 sp. zn. 3 To 943/74. Toto odsouzení proto bránilo, aby obviněný J. K. mohl být postaven před soud pro další útoky (skutek byl rozsouzen) tohoto pokračujícího trestného činu stíhaného obžalobou krajského prokurátora ze dne 27. 10. 1976 zn. 2 Kv 7/76.

Jedinou podmínkou ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. k tomu, aby o témže skutku proti témuž obviněnému mohlo být v trestním stíhání znovu pokračováno je, aby dřívější rozhodnutí o témže skutku bylo zrušeno v předepsaném řízení (tj. buď v řízení o povolení obnovy, nebo o stížnosti pro porušení zákona); není-li tato podmínka splněna, je třeba další stíhání téže osoby pro týž skutek zastavit. Zastavení trestního stíhání je tu úkonem, jehož účelem je zabránit opětovnému odsouzení pro týž skutek. Smyslem zásady „ne bis in idem“ je zamezení dvojího postihu pro týž skutek, nikoliv však vůbec zabránit trestnímu postihu.

Opadne-li překážka věci rozsouzené (rei iudicatae), v dřívějším řízení o skutku se pokračuje; překážku rei iudicatae však netvoří zastavení pozdějšího trestního stíhání pro nepřipustnost [§ 11 odst. 1 písm. f) tr. ř.] ve vztahu k dřívějšimu řízení o témže skutku, jež skončilo vydáním pravomocného rozsudku.

V daném případě pravomocné rozhodnutí krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76 o zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. v pozdější věci má procesní význam jen v tom smyslu, že je nezměnitelné a závazné, pokud jde o otázku, že toto pozdější řízení se konalo o stejném skutku proti témuž obviněnému, což je nepřipustné [§ 11 odst. 1 písm. f)

tr. ř.]. Není však závazným rozhodnutím o skutku, ve věci samé a právě proto ve vztahu k dřívějšímu řízení netvoří překážku rei iudicatae. Povolit obnovu druhého řízení znamená znovu připustit vedle dřívějšího řízení, v němž se pokračuje na základě obnovy, vedení dalšího, a tedy nepřipustného řízení o témže skutku téhož obviněného.

Podle § 278 odst. 2 tr. ř. obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k zastavení tu nebyly a že je na místě v řízení o obžalobě pokračovat.

Skutečnost, že usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne

14. června 1977 sp. zn. 1 Nt 1/77 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR z 25. července 1977 sp. zn. 5 To 21/77 došlo k povolení obnovy trestního stíhání ohledně části rozsudku okresního soudu v Trutnově z 19. prosince 1974 sp. zn. 3 T 943/74 v první věci, není novou skutečností ve smyslu § 278 odst. 2, odst. 3 tr. ř., aby na jejím základě mohla být povolena obnova zastaveného pozdějšího řízení z důvodu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř., poněvadž důvody pro zastavení trestního stíhání v době rozhodnutí tu byly. Nutno totiž uvážit, že právě důvodné podezření, že pachatel se dopustil dalších útoků téhož pokračujícího trestného činu, přičemž ale dosud byl v původním řízení pravomocně odsouzen jen za dílčí útok téhož skutku, je právě důvodem k povolení obnovy řízení, které skončilo odsuzujícím rozsudkem vydaným v dřívějším řízení. Nejde tu tedy v nyní posuzované věci o nové skutečnosti ani důkazy, které by v době rozhodnutí krajského soudu ze dne 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76 o zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. byly soudu neznámé a ty ani nemohou vést k závěru, že důvody k zastavení tu nebyly, což je podmínkou povolení obnovy ve smyslu ustanovení § 278 odst. 2 tr. ř. Naopak důvody, jež vedly k rozhodnutí o zastavení trestního stíhání ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. pro překážku věci rozsouzené, byly tu dány a soud z toho také vyvodil zákonné důsledky ve smyslu citovaného ustanovení trestního řádu. Na této skutečnosti se nic nezměnilo ani povolením obnovy řízení v dřívějším řízení.

Není tedy novou skutečností ve smyslu § 278 odst. 2 tr. ř. ve vztahu k pozdějšímu rozhodnutí o zastavení trestního stíhání pouze okolnost, že věc dříve rozsouzena okresním soudem v Trutnově byla v předepsaném řízení zrušena. Krajský soud rozhodl pravomocným usnesením ze dne 30. listopadu 1976 sp. zn. 1 T 17/76 o části pokračujícího trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví jen z hlediska přípustnosti dalšího trestního stíhání o témže skutku (§ 11 odst. 1 písm. f/ tr. ř.). Takové rozhodnutí nebrání, aby po odpadnutí překážky věci rozsouzení v původním řízení bylo provedeno trestní stíhání stran celého skutku zakládajícího pokračující trestný čin. Opačný postup, z kterého vyšel v napadeném rozhodnutí krajský soud, by znamenal opakování stejného pochybení, pro které z důvodu nepřípustnosti (§ 11 odst. 1 písm. f/ tr. ř.) pozdější trestní stíhání muselo být zastaveno, totiž opětovné, vedle časově prvního řízení o témže skutku vedeném po odpadnutí překážky rei iudicatae po zrušení odsuzujícího rozsudku, připuštění nového, a tedy nepřipustného trestního stíhání.

To znamená, že v daném případě se nemělo přistupovat k obnově řízení zastaveného pro překážku rei iudicatae, neboť existence rozhodnutí o zastavení řízení po odpadnutí překážky rei iudicatae nebrání pokračovat v řízení o celém skutku zakládajícím pokračující trestný čin.

Z toho tedy plyne, že návrh krajského prokurátora a z něho vycházející úvahy krajského soudu o potřebě zrušit napadené usnesení z důvodu existence podmínek obnovy řízení nemají oporu v trestním řádu.

Z těchto důvodů návrh prokurátora na obnovu řízení byl podán nesprávně a vedl k vydání vadného rozhodnutí. Proto bylo napadené usnesení ke stížnosti obviněného zrušeno a návrh krajského

prokurátora v Hradci Králové jako nedůvodný zamítnut.